

Opening expositie van Mahtab Shams Ili
9 oktober 2011 in Diversity Art Amsterdam

Vandaag gaat het over vrouwen, afgebeeld in het werk van Mahtab, een voorlopig resultaat van het onderzoek naar haar eigen identiteit. Mahtab's levensreis is rijk, geboren en getogen in Iran als kunstenaar, daarna gevlucht naar Nederland waar zij theatervormgeving en autonome kunst studeerde. Door haar Italiaanse echtgenoot uit Italië werd Mahtab bij bezoek aan haar schoonfamilie geraakt door de openlijke Mariaverering, waar vrouwen in de kapelletjes kracht, inspiratie en steun halen. In Iran is deze openlijke verering door en van vrouwen uit den boze. Maar in haar vader's familiealbums zitten foto's van prachtige sterke vrouwen. Aanleiding voor deze zoektocht, die leidde tot deze schilderijen met elementen van vrouwelijke onschuld en schoonheid, kracht en saamhorigheid.....

Ik ben (een beetje saai) Nederlands en katholiek opgevoed. Een herinnering is mijn heilige communie toen ik 6 jaar was, waarna ik de hostie met het lichaam van Christus mocht opeten! Het was feest dus ik kreeg cadeautjes. Er was een miniatuurtje van de maagd Maria bij in een klein keramieken lijstje. Bij het uitpakken was ik heel enthousiast en verbaasd:” Een asbak” riep ik enthousiast (mijn vader rookte). Grote hilariteit dus bij de volwassenen. Ik snapte niet veel van de symboliek. Jaren later ging ik naar een expositie in het Bonnefanten museum van Maastricht met foto's van processies waar meisjes als bruidjes verkleed mochten meelopen. Pas daar realiseerde ik me de sterke impact van mijn geloof op mij: een braaf en dienend meisje te moeten zijn die er wel voor oppaste haar eigen identiteit te sterk te tonen. Het heeft mij met mijn karakter, heel wat gekost die verlegenheid en bescheidenheid van me af te gooien. Waar Mahtab, geboren in Iran, de kracht en schoonheid van vrouwen afbeeldt, heb ik in ons tolerante welvarende land lange tijd schuchterheid en onreinheid met me megedragen.

Het intrigeert. Hoe ieder van ons een situatie anders beleeft door onze verschillende geschiedenissen. Mijn bewondering en respect voor de levensreis van Mahtab is groot. Zij toont moed en graaft naar diepere lagen. In gelaagdheid toont zij overeenkomst maar ook ieders eigenheid. Waar vrijwel alle afbeeldingen van Maria's, de Madonna's van de katholieke kerk, zijn afgebeeld met neergeslagen ogen, devoot wegstarend van ons als beschouwer, zijn in de afbeeldingen van Mahtab de ogen van de vrouwen goed te zien. Ze kijken, ze stralen, denken na en maken contact. Een groot verschil met de katholiek afgebeelde Maria. Mijn vraag aan Mahtab is dan ook wat de bron is van haar zoektocht naar haar eigen identiteit, is deze er ondanks of juist dankzij een jeugd met zoveel krachtige vrouwen om haar heen?

Ik eindig met een tekst van Vasalis, dichteres uit Nederland, met haar tekst

“Moeder”¹

Er was niets, dacht ik altijd, denk ik nog,
dat je niet kon. Heel mooie pakjes maken
ritselend met bruin papier-

1 Uit “De oude kustlijn”

de stroeve jampot opendoen, wonden verbinden,
gieren, condoleancebrieven schrijven,
voorlezen, spreken in vijf talen, bijna
verdronken honden uit het water halen
levendig luisteren naar langdradige verhalen.
Maar bij het einde van het lied zei je:
ik kan het niet, liefje, ik kan het niet.
En je bedoelde doodgaan. Uren door het mulle zand
gestrompeld, houvast zoekend met je hand.
Ook dat heb je tenslotte toch gekund,
beminde. En aan het strand zal ik je later vinden.
Laat me je vinden. Je kan het toch?

Mahtab gefeliciteerd met deze expositie die hierbij is geopend.

Hildegard de Graaf
zondag 9 oktober 2011

PS als kleine herinnering aan de expositie geef ik je een kleine Madonna die in
Kevelaer, een Maria-bedevoortsoord in Duitsland, wordt verkocht